

Dosarul nr. 3ra-1115/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. L.Holevițaia)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.V.Negru, A.Pahopol, A.Bostan)

Î N C H E I E R E

23 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Spectrum Consgrup”, reprezentată de avocatul Corneliu Chisilița,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Spectrum Consgrup” împotriva Inspectoratului Ecologic de Stat cu privire la anularea actului de control și a prescripției,

împotriva deciziei din 28 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Spectrum Consgrup” și s-a menținut hotărârea din 5 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La data de 13 decembrie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Spectrum Consgrup” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Ecologic de Stat cu privire la anularea actului de control și a prescripției.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 3 octombrie 2016 de către Inspectoratul Ecologic de Stat, în baza deciziei de control nr. 09-DC/IES-16, a fost efectuat control la Societatea cu Răspundere Limitată „Spectrum Consgrup” în perioada 4-5 octombrie 2016.

În timpul controlului a fost verificată respectarea prevederilor legale ale genului de activitate, folosirea conform destinației a lotului de teren, stabilirea prejudiciului cauzat mediului, respectarea exigențelor legale la recultivarea sectorului de teren de unde au fost efectuate extrageri.

Organele de control au constatat că, pe terenurile cu numărul cadastral xxxxxxxx.xxx-xxx, xxx, xxx se desfășoară lucrări de recultivare a terenurilor degradate și acțiunile sunt executate în baza contractului de prestare a serviciilor din 26 august 2016 încheiat între Societatea cu Răspundere Limitată „Spectrum Consgrup” și Primăria Seliște, proiectului de execuție și avizului expertizei ecologice

de stat nr. 05-5-5444/1621 din 24 septembrie 2016 în care s-a indicat despre nerespectarea condițiilor. Însă, organul care a efectuat controlul nu a specificat care din actele enumerate nu au fost respectate.

A susținut că, potrivit organului de control s-a constatat existența unei excavații miniere din care se efectuau lucrări de extragere a sedimentelor de argilă în trei trepte de extragere, în lipsa dreptului de folosință asupra subsolului în scopul extragerii substanțelor minerale utile, a actului de confirmare a perimetrului minier, proiectului tehnic de lucru aprobat și a licenței pentru genul respectiv de activitate.

Inspectorul a invocat că, petiționarul desfășoară o activitate fără licență fiindu-i imputată desfășurarea activității de extragere a substanțelor mineral-utile într-o mină (de argilă).

A menționat că, potrivit Avizului expertizei ecologice de stat din 24 septembrie 2016, printre măsurile principale sunt: decopertarea stratului humifer și depozitarea în halde, decopertarea separată a stratului de roci și depozitarea lor temporară în halde.

A considerat că, aceste acțiuni pot fi întreprinse doar prin excavarea lor, de unde rezultă că reclamantul era obligat să execute aceste acțiuni prevăzute în avizul expertizei.

Inspectorul principal a apreciat greșit acțiunile întreprinse de către reclamant, calificându-le drept o extragere a argilei în lipsa documentelor specifice unei mine de argilă. Astfel, calculele care au fost indicate în actul contestat sunt eronate.

Această concluzie constituie o încălcare sau aplicare eronată a normelor de drept material, indicând că ultimul a aplicat normele legii ce nu urmau a fi aplicate, fiindu-i imputată extragerea substanțelor minerale utile în lipsa licenței, contrar prevederilor Codului subsolului.

Încălcările admise de către organele de control se confirmă și prin prescripția din 7 octombrie 2016, cu care reclamantul nu este de acord deoarece conform prescripției date, emisă în baza procesului-verbal contravențional nr. 048647 din 7 octombrie 2016 s-au constatat alte încălcări decât cele indicate în procesul-verbal menționat, și anume: transportarea substanței minerale către un șantier situat în orașul Orhei, unde este folosită pentru construcția acestui obiect.

Concluzia inspectorului este pripită, deoarece în prescripția emisă pe marginea procesului-verbal contestat s-au indicat mai multe fapte decât în procesul-verbal menționat, astfel într-un act este constatată o abatere, iar în prescripția din 7 octombrie 2016 este o altă încălcare, esența încălcării fiind diferită.

Astfel, a fost imputat faptul extragerii argilei contrar explicațiilor reclamantului precum că, argila de fapt este depozitată în altă parte pentru a efectua lucrări și a nu admite amestecul acesteia cu straturile fertile. Concluziile pârâtului urmează a fi apreciate critic având în vedere că acesta nu a studiat amănunțit documentele la care face referire și anume: contractul de prestări servicii din 26 august 2016, încheiat cu Primăria Seliște.

Pârâtul eronat a depistat persoana care de fapt extrage argilă, care posibil cauzează un prejudiciu mediului. Societatea cu Răspundere Limitată „Spectrum Consgrup” se află în raporturi contractuale cu beneficiarul și activează în condițiile contractului dat, iar Inspectoratul Ecologic de Stat a avizat pozitiv aceste acțiuni prin avizul din 24 septembrie 2016.

A solicitat Societatea cu Răspundere Limitată „Spectrum Consgrup” anularea actului de control nr. 09-DC16 din 10 octombrie 2016 și a prescripției din 7 octombrie 2016 a Inspectoratului Ecologic de Stat.

Prin hotărârea din 5 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea a fost respinsă ca fiind nefondată.

Prin decizia din 28 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Spectrum Consgrup” și s-a menținut hotărârea din 5 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

În favoarea acestei soluții instanțele ierarhic inferioare au indicat că, activitatea de extragere a substanțelor miniere utile este supusă licențierii, iar titularul urmează să dispună de contractul pentru folosirea sectorului de subsol încheiat cu Ministerul Mediului, certificatul de înregistrare a perimetrului minier eliberat de Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale, Avizul expertizei ecologice de stat a documentației de planificare și proiect legată de folosirea subsolului, eliberat de Inspectoratul Ecologic de Stat.

Societatea cu Răspundere Limitată „Spectrum Consgrup” deține Licența A MMII nr. 046130 valabilă până la 21 mai 2019, având ca obiectiv principal de activitate construcțiile de clădiri și construcții inginerești, instalații și rețele tehnico-edilitare, reconstrucții.

Societatea cu Răspundere Limitată „Spectrum Consgrup” a efectuat lucrări de extragere a substanțelor minerale utile în lipsa licenței pentru genul respectiv de activitate, precum și în lipsa documentației care i-ar permite efectuarea extragerilor în cauză.

Instanțele ierarhic inferioare au constatat că, organul de control, Inspectoratul Ecologic de Stat întemeiat și legal a dispus întocmirea actului de control din moment ce a constatat cu certitudine comiterea abaterilor de către Societatea cu Răspundere Limitată „Spectrum Consgrup”.

La data de 27 iulie 2019 Societatea cu Răspundere Limitată „Spectrum Consgrup”, reprezentată de avocatul Corneliu Chisilița a depus recurs împotriva deciziei din 28 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, în decizia de control și în delegația de control cu același număr, este indicat drept temei pentru efectuarea controlului opinat cererea agentului economic. Societatea cu Răspundere Limitată „Spectrum Consgrup” nu a depus o asemenea cerere, iar controlul inopinat a fost efectuat fără temei juridic și fără semnătura inspectorului adițional.

A indicat că, în toate actele preliminare emise s-a indicat control inopinat, dar nicidecum un control inopinat comun la care ar avea dreptul de a participa mai multe organe de control.

A considerat că, actul de control și prescripția urmează a fi anulate ca fiind emise cu încălcarea procedurii stabilite de lege.

A menționat că, contrar art. 4 alin. (2¹) din Legea privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător nr. 131 din 8 iunie 2012, Inspectoratul Ecologic de Stat nu este inclus în lista autorităților, instituțiilor publice, atribuții în acest sens fiind atribuite doar Inspectoratului pentru protecția mediului.

A solicitat Societatea cu Răspundere Limitată „Spectrum Consgrup” admiterea recursului, casarea deciziei și a hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Examinând admisibilitatea recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede astfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 28 mai 2019.

Decizia instanței de apel redactată integral a fost expediată în adresa părților prin intermediul oficiului poștal la data de 6 iunie 2019, potrivit scrisorii de însoțire nr. 5076 (f.d.189).

Astfel, recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Spectrum Consgrup” la data de 22 iulie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Spectrum Consgrup” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Spectrum Consgrup”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Spectrum Consgrup”, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Spectrum Consgrup”, reprezentată de avocatul Corneliu Chisilița, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu